

фактора на результати експеримента, скоротити час на його проведення.

Розробка автоматизованого методу структурної ідентифікації багатофакторної моделі ціни на ринку житлової нерухомості сприяє прийняттю науково-обґрунтованих практичних рішень в системі управління і вивчення як розвитку даного ринку, так і всієї економіки в цілому.

Література

1. Baum, A. Commercial Real Estate Investment: A Strategic Approach [Text] / A. Baum. — Ed. 2. — London: Short Run Press, 2009. — 381 p.
2. Greene, W. H. Econometric analysis [Text] / W. H. Greene. — Ed. 4. — Saddle River, NJ: Prentice-Hall, 2000. — 1075 p.
3. An introduction to real estate investment analysis: a tool kit reference for private investors [Electronic resource]. — Available at: \www/ URL: http://www.thompsonlaw.ca/pdf_folder/RE_Inv_intro.pdf
4. America's Rental Housing: Evolving Markets and Needs [Electronic resource] / Joint Center for Housing Studies of Harvard University. — Available at: \www/ URL: <http://www.jchs.harvard.edu/americas-rental-housing>
5. MacQueen, J. Some methods for classification and analysis of multivariate observations [Text] / J. MacQueen // Proceedings of the 5th Berkeley Symposium on Mathematical Statistics and Probability. — University of California Press, 1967. — Vol. 1. — P. 281–297.
6. Surhone, L. Real State Development [Text] / L. Surhone, M. Timpledon, S. Marseken. — Germany: VDM Publishing, 2010. — 100 p.
7. Грибовский, С. В. Математические методы оценки стоимости недвижимого имущества [Текст] / С. В. Грибовский, С. А. Сивец. — М.: Финансы и статистика, 2008. — 368 с.
8. Стерник, Г. М. Математические основы методологии дискретного пространственно-параметрического моделирования рынка недвижимости [Электронный ресурс]. — Режим доступа: \www/ URL: <http://www.realtymarket.ru>

9. Стерник, Г. М. Цены предложения на рынке жилья городов России: анализ и прогноз [Текст] / Г. М. Стерник. — М.: СтерникКонсалтинг, 2007. — 180 с.
10. Севостьянов, А. В. Экономика недвижимости. [Текст] / А. В. Севостьянов. — М.: КолосС, 2007. — 281 с.
11. Стерник, Г. М. Концепция анализа рынка недвижимости, единая для стран — членов СЕРЕАН [Электронный ресурс] / Г. М. Стерник. — Режим доступа: \www/ URL: <http://realtymarket.ru/konferencii/Sternik-G.M.-Konceptsiya-analiza-rinka-vedvijimosti-edinaya-dlya-stran-lenov-SEREAN.html>
12. Оценка развития регионального рынка недвижимости на основе панельного анализа [Электронный ресурс]. — Режим доступа: \www/ URL: <http://uecs.ru/uecs-54-542013/item/2197-2013-06-18-06-14-00>
13. Обзор рынка недвижимости Украины [Электронный ресурс]. — Режим доступа: \www/ URL: <http://www.colliers.com/-/media/B2ECBCBA6E0B49809B7A2474C451F73D.ashx>

ПРИНЦИПИ, МЕТОДИ ТА СУЧАСНІ НАПРЯМКИ В АНАЛІЗІ РИНКУ ЖИТЛОВОЇ НЕРУХОМОСТІ

Робота присвячена огляду існуючих підходів та методів в аналізі та прогнозуванні ринку житлової нерухомості, а також проблемі розробки багатофакторної математичної моделі ціни за один квадратний метр на житлову нерухомість міста Харкова, з урахуванням економічного стану міста та країни.

Ключові слова: ринок житлової нерухомості, методи структурної та параметричної ідентифікації багатофакторної моделі.

Булаєнко Діана Владимировна, аспірант, кафедра інформатики, Харківський національний університет радіоелектроніки, Україна, e-mail: dbulaenko@gmail.com.

Булаєнко Діана Володимирівна, аспірант, кафедра інформатики, Харківський національний університет радіоелектроніки, Україна.

Bulaenko Diana, Kharkiv National University of Radio Electronics, Ukraine, e-mail: dbulaenko@gmail.com

УДК 330.322.5:338.432

Еремеева А. В.

ВПЛИВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ АГРАРНОЇ НАУКИ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ

Представлено теоретичне узагальнення сутності категорії «інтелектуальний капітал аграрної науки», його організаційно-інституційної структури в Україні. Методом економіко-математичного моделювання виявлено вплив фінансування «інтелектуального капіталу аграрної науки» на ефективність аграрної сфери. Результати дослідження можуть бути застосовані економістами у сфері аграрної економіки.

Ключові слова: інтелектуальний капітал, аграрна наука, структура інтелектуального капіталу, ефективність аграрної сфери.

1. Вступ

На сучасному етапі розбудови інтелектуально-інформаційного суспільства в Україні (зокрема в аграрному секторі, що формує продовольчу безпеку країни) зростає нагальна потреба в якісному інтелектуальному капіталі нації. Актуальність наших досліджень підтверджується складною ситуацією, що склалася в аграрному науковому середовищі: низький рівень фінансування науково-

дослідних робіт, суттєве відставання від світового рівня технічної оснащеності наукових лабораторій, низький рівень оплати праці наукових співробітників, недостатня кількість молодших наукових кадрів, низька чутливість до науково-технічних досягнень сільськогосподарських товаровиробників. Ефективність науки, готовність її до успішного вирішення завдань — центральна проблема формування і використання інтелектуального капіталу, що є важливим чинником конкурентоспроможності

і власністю не тільки окремої людини, а й організацій, сфер, регіонів, країн і світу, а фінансове забезпечення є однією з базових умов діяльності наукових установ та успішного виконання наукових досліджень. Тому неабиякого значення набуває економіко-математичне моделювання впливу фінансового забезпечення аграрної науки на ефективність аграрного сектору економіки.

2. Аналіз літературних даних і постановка проблеми

Результати дослідження проблематики інтелектуального капіталу висвітлені у наукових роботах вітчизняних і зарубіжних вчених таких, як К. Galbraith [1], А. Brooking [2], L. Edvinsson, M. Malone [3], В. Иноземцев [4]. Питанням розвитку інтелектуального капіталу в аграрній науці присвячені праці О. Шпикуляком [5], Л. Курило [6], М. Коденською [7].

Мета проведених досліджень – виявити вплив інвестування у інтелектуальний капітал аграрної науки на аграрну сферу.

Для досягнення поставленої мети необхідно було вирішити наступні основні задачі: 1) враховуючи специфіку аграрної науки, виявити сутність категорії «інтелектуальний капітал» та її організаційно-інституційну структуру; 2) використати економіко-математичні методи в економічних дослідженнях та виявити вплив інтелектуального капіталу аграрної науки на ефективність аграрної сфери.

3. Результати досліджень інтелектуального капіталу аграрної науки

Проведені дослідження щодо сутності категорії «інтелектуальний капітал» на основі теоретичних узагальнень існуючих в науковій літературі трактувань вітчизняних і зарубіжних вчених свідчать, що «інтелектуальний капітал аграрної науки – це економічна категорія, що відображає соціально-економічні відносини в процесі добування знань, їх накопичення та поширення, спрямованих на соціально-економічний розвиток шляхом удосконалення управління інтелектуальними ресурсами в аграрній науці з врахуванням їх особливостей».

Нині основним державним інститутом інтелектуального капіталу аграрної науки (інтелектуальної власності) в нашій державі є Національна академія аграрних наук і Міністерство аграрної політики та продовольства (наукові установи). На рис. 1 представлено організаційно-інституційний склад категорії «Інтелектуальний капітал аграрної науки» [8–10].

Світова практика доводить необхідність фінансування наукових досліджень з різних джерел: бюджетних та позабюджетних коштів. Одним із основних важелів здійснення державної політики у сфері наукової та науково-технічної діяльності є бюджетне фінансування, що здійснюється шляхом базового та програмно-цільового фінансування.

Розглянемо як фінансування аграрних наукових та науково-технічних робіт впливає на ВДВ сільського господарства, мисливства та лісового [11, 12].

Графік динаміки ВДВ і фінансування наукових та науково-технічних робіт (НААН та Мінагропрод) в аграрне господарство у млн. грн. за період 2000–2012 р.р. (табл. 1) представлений на рис. 2.

Рис 1. Організаційно-інституційна структура «Інтелектуальний капітал аграрної науки» (станом на 2013 рік)

Таблиця 1
Фінансування наукових та науково-технічних робіт НААН і Міністерства аграрної політики та продовольства, млн. грн.

Рік	Фінансування наукових та науково-технічних робіт в аграрну науку (НААН та Мінагропрод)		ВДВ сільського господарства, мисливства, лісового		
	Всього, млн. грн.	У % до 2000 р	Всього, млн. грн.	У % до 2000 р.	Наукоємність
2000	134,5	100	23441	100,0	0,6
2001	148,0	110	29421	125,5	0,5
2002	167,4	124	29418	125,5	0,6
2003	200,8	149	29059	124,0	0,7
2004	242,8	181	37258	158,9	0,7
2005	332,1	247	40542	173,0	0,8
2006	366,7	273	41006	174,9	0,9
2007	452,2	336	47354	202,0	1,0
2008	619,7	461	65148	277,9	1,0
2009	592,3	440	65758	280,5	0,9
2010	660,8	491	82641	352,5	0,8
2011	684,7	509	110564	463,7	0,6
2012	750,1	558	111748	476,7	0,7

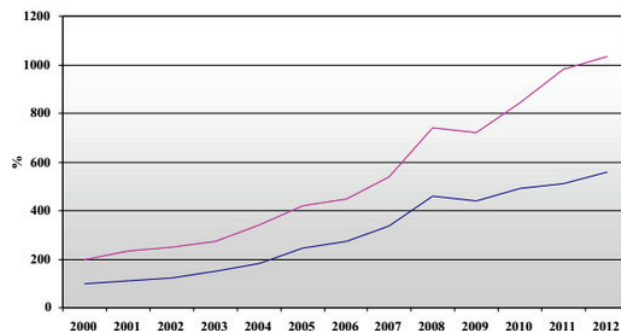

Рис. 2. Структура обсягу ВДВ та фінансування: — ВДВ сільське господарство, мисливства, лісового; — фінансування наукових та науково-технічних робіт (Мінагрополітики та НААН) за джерелами фінансування період 2000–2012 р.р.

Використавши показники з табл. 1, побудуємо матрицю факторів для проведення регресійного аналізу (табл. 2).

Таблиця 2

Матриця факторів

Рік	Досліджувані фактори		
	X_0	X_1	X_2
2000	1	134,5	23441
2001	1	148,0	29421
2002	1	167,4	29418
2003	1	200,8	29059
2004	1	242,8	37258
2005	1	332,1	40542
2006	1	366,7	41006
2007	1	452,2	47354
2008	1	619,7	65148
2009	1	592,3	65758
2010	1	660,8	82641
2011	1	684,7	110564
2012	1	750,1	111748

Параметр регресії дозволяє зробити висновок, що фінансування наукових та науково-технічних робіт (НААН та Мінагропрод) в сільське господарство прямо пропорційно впливають на ВДВ сільського господарства, зі збільшенням кількості науково-технічних робіт на 1 грн. – ВДВ, в свою чергу, зростає на 125 грн. Коефіцієнт кореляції, що при цьому становить 0,933 оцінює тісноту лінійного зв'язку і свідчить, згідно шкали Чертока, про наявність досить тісного зв'язку між ознаками. Коефіцієнт детермінації r^2 , що становить 0,871, означає, що 87,1 % варіації фінансування у аграрну освіту (Y) пояснюється варіацією фактора X – ВДВ сільське господарство, мисливство, лісове (рис. 3). Отже, в даній моделі ВДВ на 87,1 % залежить від фактора інвестицій, та на 12,9 % від інших факторів. Якість моделі визначає середня помилка апроксимації (\bar{A}), яку розрахуємо за формулою:

$$\bar{A} = \frac{1}{n} \sum \left| \frac{Y - \hat{Y}}{Y} \right| \times 100\%,$$

де Y – ВДВ сільське господарство, мисливство, лісове фактичне, млн. грн; \hat{Y} – ВДВ сільське господарство, мисливство, лісове розрахункове, млн. грн.; n – кількість спостережень, років (n = 13). Середня помилка апроксимації $\bar{A} = 6,34\%$. Якість побудови моделі оцінюється добре, оскільки середня помилка апроксимації не більше 10 %.

Оцінку статистичної значущості рівняння регресії в цілому проведемо за допомогою F – критерію Фішера. В нашому випадку фактичне значення $F_{\Phi} = 74,3$. Фактичне значення F_{Φ} порівнюється з табличним значенням $F_{\text{ТАБЛ}}(\alpha; \kappa_1; \kappa_2)$ при рівні значущості α (як правило $\alpha = 0,05$) і ступенів свободи $\kappa_1 = m$, та $\kappa_2 = n - m - 1$, де m – кількість параметрів при змінній X (для парної лінійної регресії $m = 1$), n – кількість спостережень (n = 13). В нашому випадку табличне значення F – критерій Фішера $F_{\text{ТАБЛ}}$ при п'ятивідсотковому ($\alpha = 0,05$) рівні

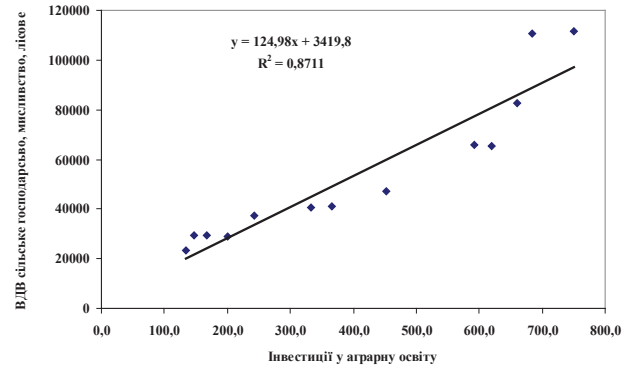

Рис. 3. Кореляційний аналіз впливу ВДВ сільського господарства від фінансування наукових та науково-технічних робіт в аграрну науку

значущості і ступенях свободи $\kappa_1 = 1$ та $\kappa_2 = 13 - 1 - 1 = 11$ становить 4,84 (таблиця значень критерій Фішера). Оскільки $F_{\Phi} > F_{\text{ТАБЛ}}$, то рівняння регресії визначається статистично значущим. Отже, зі збільшенням фінансування наукових та науково-технічних робіт (НААН та Мінагропрод) на 1 грн. зростає обсяг ВДВ на 125 грн. в аграрній сфері.

4. Висновки

У статті наведено теоретичне узагальнення і нове вирішення наукової проблеми, що виявляється у з'ясуванні основних складових інтелектуального капіталу в аграрній сфері, та виявлення впливу інтелектуального капіталу аграрної науки на аграрну сферу України. Проведене дослідження дозволило встановити, що зі збільшенням фінансування наукових та науково-технічних робіт (НААН та Мінагропрод) на 1 грн. зростає обсяг ВДВ на 125 грн. в аграрній сфері. Тобто, щоб досягти приросту ВДВ у сільському господарстві необхідно збільшити бюджетне та позабюджетне фінансування у аграрну науку та створити умови для диверсифікації джерел фінансування наукової діяльності.

Література

- Гэлбрейт, Дж. Экономические теории и цели общества [Текст] / Дж. Гэлбрейт. – М.: Прогресс, 1970. – 406 с.
- Brooking, A. Intellectual Capital [Text] / A. Brooking. – London: International Thompson Business Press, 1996. – 204 p.
- Edvinsson, L. Intellectual Capital: Realizing Your Company's True Value by Finding Its Hidden Brainpower [Text] / L. Edvinsson, M. Malone. – N. Y.: Harper Business, 1997. – 240 p.
- Иноземцев, В. Л. За пределами экономического общества [Текст] : монография / В. Л. Иноземцев. – М.: «Academia», «Наука», 1998. – 640 с.
- Шпикуляк, О. Г. Интеллектуальный капитал как институт экономики знаний [Текст] / О. Г. Шпикуляк // Экономика АПК. – 2010. – № 11. – С. 142–147.
- Курило, Л. І. Интеллектуальный капитал в аграрной сфере экономики [Текст] : монография / Л. І. Курило. – К.: ННЦ ІАЕ, 2012. – 322 с.
- Коденська, М. Ю. Напрями формування людського капіталу [Електронний ресурс] / М. Ю. Коденська. – Режим доступу: \www/URL: http://rusnauka.com/
- Звіт про діяльність Національної академії аграрних наук за 2012 рік [Текст]. – Київ: Аграрна наука, 2013. – 406 с.
- Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: \www/URL: http://minagro.gov.ua/
- Звіт про виконання державного бюджету України за 2012 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: \www/URL: http://rada.gov.ua

11. Державний комітет статистики, Статистичний збірник Сільське господарство України за роками 2000–2012 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: \www/URL: http://ukrstat.gov.ua/
12. Державний комітет статистики, Статистичний збірник Наукова та інноваційна діяльність за роками 2007–2012 [Електронний ресурс]. — Режим доступу: \www/URL: http://ukrstat.gov.ua/

ВЛИЯНИЕ ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОГО КАПИТАЛА АГРАРНОЙ НАУКИ НА ЭФФЕКТИВНОСТЬ АГРАРНОГО СЕКТОРА УКРАИНЫ

Представлено теоретическое обобщение категории «интеллектуальный капитал аграрной науки», его организационно-институциональной структуры в Украине. Методом экономико-математического моделирования выявлено влияние финансирования «интеллектуального капитала аграрной науки»

на эффективность аграрной сферы. Результаты исследования могут быть применены экономистами в сфере аграрной экономики.

Ключевые слова: интеллектуальный капитал, аграрная наука, структура интеллектуального капитала, эффективность аграрной сферы.

Еремеева Анна Викторовна, аспирант, відділ інвестицій, Національний Науковий Центр «Інститут аграрної економіки», Київ, Україна, e-mail: eremeeva50@rambler.ru.

Еремеева Анна Викторовна, аспирант, отдел инвестиций, Национальный Научный Центр «Институт аграрной экономики», Киев, Украина.

Ieremieieva Anna, National Scientific Centre «Institute of Agricultural Economy», Kyiv, Ukraine, e-mail: eremeeva50@rambler.ru

УДК 330.111.62

Брайловський І. А.

МЕТА І ЗМІСТ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНИХ ПАРТНЕРСТВ

Стаття присвячена аналізу цілей і змісту державно-приватного партнерства та виділенню переваг, які отримують учасники від реалізації подібних угод. Виділені основні ознаки та сфери застосування ДПП. Наголошується, що попри розбіжності в цільових установах учасники угоди державно-приватного партнерства досягають компромісу в частині вирішення стратегічних завдань та зниження гостроти соціальних протиріч.

Ключові слова: державно-приватне партнерство (ДПП), приватний партнер, держава, інтереси, вигоди.

1. Вступ

Більшість країн світу давно оцінили економічні переваги державно-приватного партнерства (ДПП) як одного із засобів використання ресурсів приватного сектора економіки для вирішення нагальних проблем розвитку держави. Великий інтерес до практики ДПП спостерігається у пострадянських країнах, в першу чергу Росії та країнах-нових членах ЄС. Це пояснюється як потребами залучення додаткових коштів до розробки і впровадження інфраструктурних проектів (транспорт, житлово-комунальне господарство, медицина, освіта тощо), так прикладами успішного вирішення проблем.

Для більш ефективного використання механізмів державно-приватного партнерства в Україні, стану та перспектив розвитку цієї діяльності важливим є аналіз цілей і змісту подібних угод з точки зору взаємних вигід, ризиків та загальної місії цих двох економічних агентів — держави та приватного бізнесу.

2. Аналіз літературних даних і постановка проблеми

Проблеми державно-приватного партнерства, попри їх новизну і нетривалу історію досліджень ставали предметом уваги зарубіжних і вітчизняних дослідників, серед яких — А. Акінтоя [1], Р. Кантер [2], В. Губер та М. Ніл [3], Е. Кляйн, В. Г. Варнавський [4], М. В. Вілісов [5], А. Уварова, С. Глушков [6], В. А. Кабашкін,

А. А. Левченко, В. А. Сидоров [7] та багато інших. Одночасно, на початку будь-якого дослідження в цій та іншій тематиці має бути з'ясування змістовного наповнення термінологічного апарату, узагальнення точок зору на явище вказаних та інших науковців, з'ясування ареалу застосування об'єкта дослідження тощо.

Метою даної статті є визначення цілей і змісту державно-приватного партнерства та виділення переваг, які отримують учасники від реалізації подібних угод.

3. Результати досліджень державно-приватного партнерства

У широкому змісті, державно-приватне партнерство (ДПП) — це метод надання державних послуг, який поєднує приватний і державний сектор на довгостроковій контрактній основі, закріплюючи за кожною стороною певні зобов'язання [8, с. 98].

Основною метою виникнення державно-приватного партнерства є фінансування капіталомістких або малоприбуткових галузей економіки. Особливості державно-приватних партнерств у порівнянні з іншими механізмами фінансування полягають у тому, що партнери переслідують різні цілі, вирішують свої конкретні завдання, сторони мають різні мотивації. Держава зацікавлена в зростанні обсягів і поліпшенні якості надаваних послуг інфраструктурних і соціально орієнтованих галузей населенню і економічним агентам. Приватний сектор прагне стабільно одержувати і збільшувати при-